

עטרת שלום

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בגשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת בשלה – שירה

בס"ד, עש"ק פרשת בשלה
י' שבט תשע"ב – שנה ג' גליון ק"ז

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש ר"ת		
ירושלים	4:39	5:53
בני ברק	4:53	5:55
ניו יורק	4:57	5:59
מונטריאל	4:48	5:51

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה לִי לִישׁוּעָה זֶה אֱלֹהֵי וְאֶרְמָנָהּ (טו ב).

אלא מוחזקת ועומדת לי הקדושה ואלהותו עלי מימי אבותי. ואז 'ארמנה' נופריקון רומ"ם ו"ה, מתרומם ו"ה מהשם עד י"ה, ע"י שיעשה כל המצוות במחשבה דיבור ומעשה, עם סיוע מהאבות הקדושים, ואז נמתקין מעליו כל הדינים.

וזהו ג"כ הענין של 'ראש השנה לאילן' (ר"ה פ"א מ"א), כי ראש השנה הוא הראש של כל השנה, וגופא בתר רישא גרידא (עירובין מא.), וכמו שאיתא בירושלמי (מובא בדרכי משה או"ח סימן תקפ"ג ב') האי מאן דדמיך בריש שתא דמיך מזליה. היינו שצריך לעשות הכול עם הראש במחשבה והתבוננות, ועי"ז נעשה היחוד של איל"ן בגי' יאהדונה"י.

וזהו שכתוב 'כי האדם עץ השדה' (דברים כ יט), שכמו שהעץ גדל ע"י שמשקין אותו במים, כמו כן האדם ע"י לימוד וקיום התורה שאין מים אלא תורה (בבא קמא פב.), מתגדלת נשמתו של האדם בכל בחינותיו נפש רוח נשמה חיה יחידה.

הקב"ה יעזור שנוכל לתקן הכול בשלימות, ובפרט ביום המסוגל ר"ה לאילנות. ויהיה לנו פירות טובים, שפע ברכה והצלחה, וכשיש השפעה ברוחניות יש השפעה בגשמיות, ובא לציון גואל בב"א.

(רעוא דרעוין ט"ו בשבט תש"ע לפ"ק)

על מחשבה והתבוננות, ולכן ע"י שמקיים התרי"ג מצוות במחשבה והתבוננות ברוממות אל יתברך ויתעלה, מאיר בו כל שם הוי"ה מדת הרחמים, ונמתקים מעליו כל הדינים והמקטרגים.

וזהו מה שמרמז כאן התורה עזי בגי' שם אלה"ם עה"כ, היינו שבתחילה שולט בעולם מדת הדין, אבל אח"כ זמרת נכרתים הדינים והגבורות בעולם, ע"י שם יה שהוא בחינת חכמה ובינה (זוה"ק ח"ג רלב.), היינו ע"י שממשיך חכמה ובינה בכל מעשיו, נכרתים מעליו כל הדינים שבעולם. ולזה ג' תיבות עזי זמרת יה הוא מספר שם מ"ה כפול על שם אדנ"י, כזה יו"ד פעם א', ה"א פעם ד', וא"ו פעם ג', ה"א פעם י', לרמז על המתקת הדינים שבשם אדנ"י ע"י שם מ"ה.

ואז יהי לי בגי' עה"כ שם ע"ב בחינת חכמה, וגם בגי' חס"ד, היינו שע"י שעושה הכול בחכמה, נמשך עליו חסדים ורחמים וישועה.

זה אלי ואנוהו' תרגם אונקלוס, ואבני ליה מקדשא אלהא דאבהתי ואפלה קדמוהי. היינו שצריך לעשות מקום להשראת השכינה, ע"י ואנוהו בגי' שם ס"ג ו"ה, היינו ע"י שממשיך שם ס"ג בחינת בינה והתבוננות לו"ה בחינת מצוות עשה ולא תעשה.

וכל זה בכוח של 'אלהי אבי' כמו שפרש"י לא אני תחלת הקדושה,

פרש"י, לשון זמרת לשון 'לא תזמור' (ויקרא כה ד), 'זמיר עריצים' (ישעיה כה ה), לשון כסוח וכריתה. ועוד פרש"י ואל תתמה על לשון ויהי שלא נאמר 'יהיה לי' עיי"ש פירוש. ועוד מקשה הרמב"ן, למה לא הזכיר את השם שלם, והזכיר ממנו רק שתי אותיות בלבד יה.

והנראה לומר דהנה הזוהר הקדוש (ח"ב נד:) מסמך כאן את הפסוק 'אחור וקדם צרתני ותשת עלי כפכה' (תהלים קלט ה) שמדבר על בריאת העולם. והנה ידוע מה שאמרו חז"ל (מובא ברש"י בראשית א א) בבריאת העולם, שבתחלה עלה במחשבה לבראתו במדת הדין, וראה שאין העולם מתקיים, והקדים מדת הרחמים ושתפה למדת הדין.

ולכן יש לומר שע"ז נטבע בטבע הבריאה שהנהגת העולם הולך כן, שבכל דבר שבעולם בתחילה הוא קשה ודין, ואח"כ מתהפך למדת הרחמים, וכמו שאמרו חז"ל (מכילתא ורש"י יתרו יט ה) שכל התחלות קשות. וכן אמרו (ב"ד סו ד) צדיקים תחלתן יסורין וסופן שלווה.

והאופן להמתיק את הדינים ולהמשיך מדת הרחמים, הוא ע"י שמקיים את התרי"ג מצוות ומעשים טובים בשלימות במחשבה ובהתבוננות, כי ו"ה משם הוי"ה מרמזים על התרי"ג מצוות עשה ולא תעשה, וי"ה משם הוי"ה מרמז

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

הוי"ה ילחם לכם ואתם תחישון
(ד יד).

שמעתי מאמור ז' ולה"ה, ומקצת הדברים הובאו כאן בפרשה זו בהיכל הברכה, היכל הקודש שלו, אמרו רז"ל שהחרש על אדוניו אין לו שום שווי'. לזה כתיב כאן תחרשון חסר יו"ד, והוא מלשון חרש, כי חרשו נותן לו דמי כולו (כבא קמא פה: ופרש"י חרשו אין ראוי לכלום). כלומר, כשאין לאדם ישראל בעל הנפש שום שווי' לעצמו, אלא כל כחו וגבורתו וחכמתו, הכל משעבד לעבודת הבורא ב"ה, אז בודאי ה' ילחם לכם כל המלחמות שיעברו עליכם בעולם הזה. ע"כ.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

ויט משה את ידו על הים וישב
הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים
נשים לקראתו וגו' (ד כז).

ודע רשימוש ופעולת השמות, הן הקדושה והן דסטרא אחרא כשוף, הכל תלוי במעשה בראשית בל"ב אלהים שנברא העולם, וכמה מכשפין עברו בים ביבשה כמבואר בירושלמי (סוכה פ"ד ה"ג), ולא יבצר פרעה הרשע מהם. וכל אלו הכוחות במילין ומבוטלין למי שאמונת השם חקוקה בלבו בחוק, כמעט כמבואר (פנהדרין סו:) אין עוד מלבדו כתיב (דברים ד לה), היינו הרבי חנינא אמר (שם) שחקוק בלבו היטב אין עוד מלבדו, ולזה לא זיזק לו שום כישוף ושם טומאה, והוא באמת התגלות עתיקא קדישא, ובטלין נגדו כל הכישוף ושמות הטומאה, והו על ידי אמונה גדולה בטלין כל הטבעיים ושמות הטומאה. וזה הוא הענין דכאן, כי בקיעת הים ליבשה היה על ידי שמות הקדושים המבוארים בפסוקים [היוצאים מג' פסוקים ויסע ויבא ויט], וכן באמת סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו עמדו על הים, על ידי שמות הטומאה שלו, ולשרד כל זה שיעשה הים היפך ממה שמכריחין אותו על ידי שמות הטומאה, היה צריכין תנאי במעשה

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

ויקח משה את עצמות יוסף עמו כי השבע השביע את בני ישראל
לאמר פקד ופקד אלהים אתכם והעליתם את עצמתי מזה אתכם
(יג יט).

רצה לומר, איתא בעין חיים (סדר אבי"ע פ"א), בכל העולמות יש בחינות עצמות וכלים, ותחלת כל תפשט א"ס ב"ה בסוד יו"ד ספירות דאצילות, בסוד עשרה כלים, ועל ידי התפשטות האורות אלו נעשה כלים, שנתעבה האור ונעשה כלים ע"י התפשטות. ואח"כ נתלבש בתוכם עצמות האין סוף ב"ה בתוכם. וזה סוד עצמות וכלים בכל מקום. ע"ש.

ואיתא עו"ש (שער מ"ג ומ"ד פ"ה) הנה נודע שאין נמצא שום מפה של הזכר שאינו כלול מד' שמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, ובחינת מפה זו של הזכר הוא בחינת מוח של הולד, ויש בו כללות של כל חמשה חלקי נפש, היינו נפש רוח נשמה חיה יחידה. ודע מה שמושך היסוד צדיק מלמעלה אינו מתעבה ומתלבש כלל, והוא סוד אור שברא הקב"ה בששת ימי בראשית, שהיה מאיר מסוף העולם ועד סופו, ואח"כ גנוז לצדיקים. ואעפ"י שירידת אור זה של המפה היא ממדרגה למדרגה עד למטה ביסוד צדיק, אעפ"י אינו מתעבה ומתלבש כלל, וכל כך גדולה הארתו למטה כמו למעלה, משא"כ בשפע היורד משאר הספירות. ע"ש.

נמצא למעם זה הנ"ל, ויקח משה את עצמות יוסף היינו כח הארתו של כלי שלו, שהוא בחינות יסוד צדיק, שהוא יכול לירד עד למטה בלי שום התעבות והתלבשות כלל, משא"כ בשאר אורות. לזה לקח משה האורות של יוסף הצדיק עמו. והמעם כי השבע השביע את בני ישראל כלומר, השבע הוא לשון שובע, שיוסף הצדיק היה משפיע בהשפעתו לכל ישראל, בדכתיב ויוסף הוא ויכליל על הארץ הוא המשביר לכל עם הארץ (בראשית מב ו). וכן כתיב ויכליל יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו להם לפי המפה (שם מד יב).

וזהו שאמר משה למה אני צריך ליקח את האור של יוסף הצדיק עמי, כי כל השפעות מוזן צריך להשפיע לנו על ידו, וזהו שאמר כי השבע השביע בשובע בהשפעות מוזן, את בני ישראל בארץ מצרים, ולא עוד שלא היה יכול לירד השפעות מוזן, אם לא דייקא על ידו, כי הוא יכול לירד למטה, ואין לו פחד מהחיצונים, שיהיה להם איזה ניקה מהשפעה זו, כי היא אינה מתעבה ומתלבש כלל בדרדתן למטה בהשפעתו, כנ"ל. לזה צריך אני ליקח יוסף הצדיק עמו.

לאמר כלומר לא מיבעיא שעתה אני צריך לזה, אלא לאמר לדורות, שבכל דור ודור אינו יכול לירד שום השפעות מוזן אם לא על ידי צדיק הדור, שבא מכה בחינת אור של יוסף הצדיק, שמתפשט בכל דור ודור, כדי לתת טרף לבני ישראל כנודע. וזהו לאמר, לדורות. פקוד יפקוד אלהים אתכם הוא דייקא, רק על ידי צדיק הדור, היינו אפילו פקידה של בנים, ופקידה של חיים ארוכים, ופקידה של השפעות מוזן וחיות, הוא רק על ידי צדיק הדור שפקוד אלהים אתכם בני ישראל, על ידי ההוא צדיק אמת בקדושה. והעליתם את עצמותי של יוסף הצדיק, היינו אורו וכחו של הצדיק שבכל דור ודור. מזה מכה זה אתכם, ואז ישפיע לכם צדיק הדור בנים זרע של קיימא וחיים ארוכים ומוזנא ריחא בחיי נחת לכל ישראל אמן והבן.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

בראשית שיעשה היפך ממה שמכריחין אותו. והו וישב הים לאיתנו לתנאו לאבד המצרים, ולא עוד אלא שרדף אחריהם היום ראה ויונס' (תהלים קיד ג), כדרשת חז"ל (ילקוט שמות רמז רלו) ומצרים נסים מלמד שבכל מקום שהיה מצרי גם, היה הים רץ כנגדו ומבעו. והו 'ויבא עלי את הים' (יהושע כד ז) על כל יחיד ויחיד שבהם, שאם היה במצרים אחד שלא רצה לכנס לים, היה הים מורדו ומכניסו לים ומבעו.

(היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

ויבאו אילמה וישם שתיים עטרה
עינת מים ושבועים תמרים ויחגו
שם על המים (טז כז).

פרש"י הקדוש שתיים עטרה עינות מים כנגד י"ב שבמים נודמנו להם, ושבועים תמרים כנגד שבועים זקנים. אפשר לרמוז דהנה אילמה אתון שם אלה"ם שהוא מדת אלהים. ועל זה אמר התורה האיד יכולים להמתיק את מדת הדין ויהיה רק רחמים וחסדים, ע"י ושם שתיים עטרה עינת מים כנגד י"ב שבמים, ושבועים תמרים כנגד ע' זקנים, ויחגו שם על המים שהם עוסקים בתורה שנקראת מים כמאמר ז"ל (כבא קמא פב:).

(מעשה שלום' מרבינו שלום מקאמרנא)
ונחגו מיה לא עלינו תלנתיכם וגו'
(טז כז).

יתרון משה על אברהם, מה בין מה, לעפר ואפר (בראשית יח כו), אלא שמושה אמר ונחגו בלא אלף, שלא תפס כלל בחינות א"ם בעניני עצמו ואמר ונחגו מה, ואברהם אמר ואנכי. ומשה אמר ונחגו החניה שלנו והמנוחה אף לעתיד, מה מה ידעת מה פשפשת מה מצאת הא כולא סתים כקדמותא (הקדמת הוהר א:), והיה נחשב כלא' בעיני עצמו, אבוד מזה העולם ומן עולם הבא.

(היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

מי הם חייבין בתפילין והפטורים. סימן לח

רבינו צבי מזידיטשוב ז"ל:

י. אסור לחלוץ תפילין בפני ספר תורה^י כמו בפני המלך^י או רבו^י:

ט. איתא בספרי^א, שמע והיה אם שמע בשינון ואין קדש והיה כי יביאך בשינון, ואין צריך לאומרם כלל^ב, וכך נהגו כל הצדיקים ומורי אבי [רבינו אלכסנדר סנדר מקאמרנא ז"ל] ומורי דודי

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

הפרשיות קדש והיה כי יביאך, כיון דלא נמצא בכתבי מרן האריז"ל וכן הבעל התניא לא הזכירו, ע"ש. וכ"כ בתורת חיים (סופר, סימן כה סק"ט) דלא אמרו ב' הפרשיות הנ"ל. וכן בילקוט הגרשוני (אגדות הש"ס ח"ב, בליקוטים שונים דף קנט: אות ט"ז) מתמיה על האומרים ב' פרשיות הנ"ל מדברי הספרי שם. וע"ע באור צדיקים למהר"ם פאפירוש (סעיף י"ד) ובמחזיק ברכה (סימן ל"ד קונטרס אחרון סק"ג), מובא בשע"ת (סק"ג) מש"כ לאמרם. ועיין בחקל יצחק (ספינקא, שו"ת סימן ה') שנהגו רבותינו שלא לאמרם.

ג. כ"כ המג"א (סימן כה סק"ט) - לא יחלוץ בפני ספר תורה, אלא יסלק לצדדין (מטה משה סימן כט והרש"ל).

ד. כדאיתא בב"י (ד"ה אמר רבא) בשם השימושא רבא, והא דאמר רבי יוחנן דזירם יד במלך (מ"א יא כו) היינו שחלץ תפיליו בפניו, איתא בפרק חלק (סנהדרין קא:), וכתבו הרמב"ם (פ"ה מתלמוד תורה ה"ו), והטור (יר"ד סימן רמ"ב), ופירש רש"י שהיה לו לפנות לצד אחר מפני אימת מלכות ולחלוץ שלא בפניו ע"כ, וכתב עוד דטעמא מפני שהוא מגלה הראש והוא זלזול לפני המלך, וכו' ע"ש. ע"ע מה שהאריך בזה במחזיק ברכה (סק"ה).

ה. שו"ע ס"א - לא יחלוץ תפילין בפני רבו, אלא יפנה לצד אחר מפני אימתו, ויחלוץ שלא בפניו.

א. פרשת ואתחנן (פיסקא לד ע"פ ושננתם) וז"ל: ד"א ושננתם לבניך אלו בשנון ואין קדש לי כל בכור והיה כי יביאך בשנון. שהיה בדין, ומה אם ויאמר שאינו בקשירה הרי הוא בשנון שאינו בקשירה, קדש לי כל בכור והיה כי יביאך שישנון בקשירה אינו דין שישנון בשנון, ת"ל ושננתם לבניך אלו בשנון ואין קדש לי כל בכור והיה כי יביאך בשנון.

ב. כ"כ המג"א בזית רענן על הספרי שם - בשינון, פירוש שאין צריך לאומרם בקר וערב. וגם רבינו הלל פירש דמיירי לענין חיוב אמירתם בכל יום. וכ"כ המג"א (סימן כה סק"ו) - כתב הב"ח בשם הגאון מהר"ר פיווש ז"ל דצריך לקרות גם ב' פרשיות אלו קדש והיה כי יביאך, וכ"כ בשל"ה. אבל בספרי פרשת ואתחנן (פיסקא לד) איתא שמע והיה אם שמוע בשינון ואין קדש והיה כי יביאך בשינון, והביאו הילקוט, פירוש שאין צריך לאומרם, ומ"מ האומרם לא הפסיד, דהא בקשו לקבוע פרשת בלק בק"ש משום דאית ביה יציאת מצרים, אלא שחששו לטורח צבור כדאיתא ספ"ק דברכות (יב:), והני נמי אית בהו יציאת מצרים, עכ"ל. ובארצות החיים למלב"ם תמה על מש"כ המג"א דטעמא משום טורח ציבור, דהא בברכות (יב:) דחו טעם זה, ע"ש. ואפ"ל דהרי בירושלמי (ברכות פ"א ה"ה) נקט טעם זה גם למסקנה, ואתיא דעת המג"א כירושלמי.

וכן בספר ויעש אברהם (טשעכנוב, אות ח') כתב דלא אמרו ב'

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבותינו זי"ע

סיפור בהמשכים (ב)

מהצבא הרוסי ודמעות זולגות על לחיו. "חז"ל אמרו" נענה הרבי ואמר לו "כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ. כמו כן אמרו חז"ל "פה תורה עם דרך ארץ". ואתה שעוסק בתורה אבל גם עמל מעט לפרנסתך בדרך ארץ הרי שמן הנכון לפטור אותך מעול מלכות ועול דרך ארץ..."

"אבל כל זאת בתנאי באם תעשה אכן את מלאכתך בדרך ארץ, באמונה ועד לקצו של יו"ד... הקפד נא על כך ביותר, ואף באם קשה עליך הדבר... וכי אז באמת כבח התורה יעזור לך השי"ת ותיפטר מעול המלכות".

שמה טוב לב יצא ירחמיאל מאת פני רבו כשהוא חושב היטב על ההוראה שקיבל... 'משמע חייב אני מעתה לשרת היטב את האורחים, ואף באם הדבר יקשה עלי ביותר... אבל גם להמשיך וללמוד ביום ובלילה, שכן רק כך אצליח להשתחרר מעול המלכות'.

יגורתי בא לי!" "צו התייצבות לצבא הרוסי. רק זה היה חסר לי עתה, להתייצב לשירות בצבא הרוסי של הצאר..."

עבודת השירות בצבא ככלל, וכצבא הרוסי בפרט היתה יראתם הנוראה של בחורי ואברכי בני ישראל. רבים היו עינויי הנפש של הצעירים היהודים שנאלצו לחיות את חיי הצבא לצידם של החיילים הגוים, כשהם מנותקים מבתם וממשפחתם. וכיון שהגיעה פקודת הגוים לידו של ירחמיאל אברך משי צעיר שעוסק בתורה וחסידות נקל לתאר את אותה אוירת נכאים שהתשררה בכיתו. שעות רבות מירר ירחמיאל בככי עד שלפתע נזכר: "הרבי! אסע אל הרבי מקומרנא אבקש את ברכתו אפשר והוא יברך אותי לכל אצטרך לשרת לצבא".

ירא ונפחד עמד ירחמיאל בקודש פנימה לפני מורו ורבו הרה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרנא כשהוא מראה לו את צו התייצבות שקיבל

המשך משבוע שעבר

ירחמיאל המשך לשבת ולהנות במכמני התורה הקדושה, כאשר לעבודת האכסניה הוא מקדיש אך שעות ספורות ביום בלבד. זולת לילה אחד מלילות השבוע, אז היה בתורו להשאר בלילה באכסניה כדי לשרת את האורחים. וכל כך היה קשור בתורה, עד שגם כאשר עמד על האורחים לשרתם, גם אז היה ממשך לשנון פרקי משניות בעל פה וגורם דפי גמרא. כך שהעבודה לא גולה מאום מחיי התורה שלו. לצד ידיעתו בתורה ועבודתו באכסניה נודע ירחמיאל כמידת חסידותו המופלגת. משחר נעוריו מסתופף היה בצילו הקדוש של רבינו הרה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרנא ותמידין כסדרן היה נוסע לחצר הקדוש, כדי להתבשם מאור תורתו וקדושתו של רבו הקדוש.

נקישות עזות נשמעו על דלת ביתו של ירחמיאל באחד הימים. משפתח את הדלת ראה וכי על הסף ניצב אחד מפקידי הצבא כשהוא מושיט לו מעמפה חתומה בחותמת הצבא הרוסי. "את אשר

הרה"ק רבי שלום בן רבי יצחק מזרחי ידידי שרעבי זצ"ל הרש"ש י" טבת תקל"ז

תולדותיו

בארץ תימן במחוז שרעב עיר המלאה חכמים וסופרים נאמנים להשי"ת ולתורתו, היה מקום משכן החכם יצחק מחכמי העיר, ולו נולד בן קטן חכם ומשכיל ירא אלוקים מעוררו ושמו שלום, בעודו נער צעיר נתייתם הנער שלום מאביו החכם יצחק ועול פרנסת אמו האלמנה ואחיו ואחיותיו היתומים נפלה על שכמו, ויחך תרמילו בידו לסובב בשעות היום בשווקים וברחובות למכור מרכולתו ולהביא טרף לאלמנה וליתומים, לעת ערב הגיע הנער שלום אל ביתו לנח אחר עבודת היום, אחר מעט שינה התגבר כארי ולמד כל הלילה לא פסיק פומיה מגירסא מתורה ובעבודה למעלה מכוחותיו, בעיקר חשק נפש הנער שלום בעסק הקבלה תורת הח"ן אשר בארץ תימן רוב חכמיה עסקו בה, שכל רחב ובינה יתירה חונן הנער שלום, ובשכלו הוד השכיל להבין נבכי התורה ולהלך בין שבילי דנהר דעה כזקן ורגיל.

גולה אחר גולה

באחד הימים כאשר עבר הנער שלום מעיר לעיר ומבית לבית למכור סחורתו, והנה אלוקים ניסה את הנער, בבית אחד שעבר שם להציע סחורתו ובבית ההיא שם רק אשת בעל הבית, וידר נדר לה' אם יצל מהניסיון ולא יארע לו מאומה כשיקפוץ מהחלון, אז ישים לדרך פעמיו אל עבר עיר הקודש והמקדש ירושלים פלטרין של מלך, וישים כל מעינו בלתי לה' לבדו, ויקפוץ הנער מחלון הבית גבוה שלוש קומות ולא קרה לו מאומה, ויספר הדבר לפני אמו ואחיו ואחיותיו, בלב כבד ובבכייה רבה נפרדו בני משפחתו ממנו, וגם צידה על הדרך הכינו לו וילך למסעיו. תחילת מסעו היה מהלך חמשה עשר יום על סוסים וגמלים ופרדים עד עבר העיר עדן השוכן על חוף ים האוקיינוס, משם הפליג על אוניה מזרחא אל עיר בומביי שבהודו, ומשם הפליג לבצרה אשר בבל, ומשם הלך אל עבר עיר המלאה חכמים וסופרים בגדאד, ותעכב שם כמה ימים עד שנודמנה לו שיירה ההולכת אל דמשק שבסוריה, בכל מהלך מסעותיו לא הוריד הנער עינו מעל הספר ויהי הנער הולך וגדל.

דמשק

בעיר דמשק שבסוריה היה בית מושב הגביר הדגול והמפורסם רבי שאול פרחי זצ"ל, יועצו האישי של מושל דמשק, ולו ישיבה קדושה אשר בשם 'בית אל-יכונה, שם ישבו והגו תלמידי חכמים על התורה והעבודה, וכל מחסורם אשר יחסר להם מבית השר קיבלו, כשהגיע הנער שלום לדמשק סר לבית הגביר וביקש ממנו להיות משרת הישיבה, וימצא חן בעיניו ויקבלהו ויתן לו חדר מיוחד, שם התבודד הנער שלום בקדושה ובטהרה, גם חכמי הישיבה ידעו אשר הנער המשרת יודע ספר ובחדרי חדרים היו מפלפלים איתו, אך מבחוץ ביקש מהם לשמור סודו ולא יתוודע להשר כי הוא גדול הוא בתורה ויחשבוהו למשרת ולעגלון פשוט, כך נמשך הדבר כמה שנים, עד שעלה בלב הנער לקיים נדרו אשר נדר לעלות ולכונן עפר ארץ הקודש.

ירושלים

פינת יקרת היה בעיר הקודש והוא הישיבה הקדושה מדרש חסידים ישיבת המקובלים 'בית אל-ל', העוסקים ומעמיקים בתורת הח"ן בפרישות ובהתבודדות, כאשר בראשות הישיבה עומד המקובל האלוקי רבי גדליה מאיון זצ"ל, מגדולי מוסרי ומעתיקי השמועה בחכמת הח"ן בדורו, כשהגיע הנער שלום לשכון אור בעיר הקודש ירושלים, וכדרכו בכל מסעותיו להסתיר עצמו, סר לפני ראש הישיבה רבי גדליה וביקש ממנו לשמש כמשרת ומשמש בית המדרש, כאשר על ידי כך יזכה לשמוע דא"ח

מבאר רבותינו

רבינו הגאון הקדוש קודש הקדשים איש האלוקים רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל ה'היכל הברכה', כתב הרבה בספריו בקדושים שהלימוד הקבלה יהיה דוקא רק בכתבי מרן הארי"י ז"ל ומהזיהר שלא לעיין כלל בשארי ספרי האחרונים כשלונו ב'היכל הברכה' (בראשית דף לב:) ועיקר למען השם, לזיהר מללמוד יתר ספרי הקבלה חוץ מהני"ל, אף על פי שחיברו אותן קדושים עליונים, לא תסתכנו עצמיכם בהם למען השם וכו', ולמען השם אל תעיינו ואל תלמדו בהם, כי הוא סכנה לגוף ולנפש אם תלמדו ביתר הספרים אשר חברו אחרונים.

אמנם בכתבי מרן הרש"ש ז"ל הסתמך עליו רבינו, כמו שהביא ב'זוהר חי' (ח"ג ק.) וז"ל: חמשה קלין הם חמשה פרצופים, כי כל חמשה פרצופים שורש נרנח"י, א"ק, חכמה אבא, בינה אמא, זעיר ת"ת, נוקבא מלכות. כל אחד כלול מחמשה פרצופים חיצוניות ופנימיות, הנקרא קול, והם חמשה קלין. ואמר דרגין כל אחד לפי מדרגתו, כמבואר באורך מתיקות בספר בקדוש נהר שלום וכו', ע"ש. וכן שם הביא וז"ל: דאינון קלין עלאין דא"ק עתיק ואריך אבא אמא, הכל מאירין ומתגלפין בחד בזעיר, כמבואר סדרן בספר הקדוש נהר שלום. וכוונתו לאחד מיסודי הקבלה שישד מרן הרש"ש ז"ל הנקרא 'ההתכללות וההתקשרות' של הפרצופים והעולמות כידוע ליודעי ח"ן.

וכן הסתמך עליו הרבה בהלכה בספרו 'שולחן הטהור', עיין בסימן ד' סק"ה לענין חצות, ובסימן ל"ד ס"א לענין תפילין רי"ת באבילות, ועוד. וכן הביא מסיפורו הקדוש בזוהר חי, וכן בין דבריו הקדושים ניכר כמה פעמים יסודות ממרן הרש"ש ז"ל כידוע.

וכן רבינו קודש הקדשים איש האלוקים רבי אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א בעל ה'דמשק אליעזר' מביאו בהקדמתו הנקרא 'דרך הקודש' (אות נב), וז"ל: אחי אחי הנעים ראיתי בכמה מקובלים הקדמונים לפנינו, היינו הרב הקדוש איש אלוקים רבי שלום שרביא זלה"ה (נהר שלום דף לד טו"א) וכיוצא בו כמה קדושי עליונים, מזהירין באזהרה גדולה שלא ללמוד שום דברי סתרי תורה משאר תלמידי מרן הארי"י זלה"ה, אלא דייקא מכתבי מרן הרב א"א רבינו רבי חיים וויטאל זלה"ה וכו' ע"ש. וכן הביאו רבינו במכתב המובא בשו"ת 'פרח מטה אהרן' (דף תלג) שתירץ קושיא שהוקשה למרן הרש"ש ז"ל ע"ש. ועוד.

מפי רבני הישיבה מבלי שיצטרך לגלות עצמו כדרכו, וימצא הנער חן וחסד לפניו ויחך אותו למשרת ולשמש הישיבה, וכן היה דרך הנער לקום קצת לפני חצות הלילה ולהעיר חכמי ורבני הישיבה לעבודת הבורא, פנסו בידו ליווה את חכמי הישיבה במשעולי סמטאות ירושלים, כשנתלקטו חכמי הישיבה היה תפקידו למוזג להם כוסות חמין ולשרתם, ראש הישיבה וחכמי הישיבה היו מפלפלין זה בונה וזה סותר, והמשרת שלום יושב מן הצד וספר תהילים פתוחה לפניו ועושה עצמו נרדם בזמן שלבו ומוחו היה משתתף בכל מהלך השיעורים כחד מתלמידי הישיבה.

התגלותו

באחד הימים בעת שראש הישיבה רבי גדליה מוסר שיעוריו

לשומועי לקחו, והנה מתקשים הם בקושיה חמורה, ואינם מוצאים הדרך לפלס הדרך לשכון אור האמת בסוגיה, המשרת שלום ישב מהצד ואשר חנו ה' בבניה יתירה, עלה במחוז תירוף נכון ומספיק, אך במקום גדלותו שם אתה מוצא ענוותנותו ובורח מפני הכבוד היה ולא רצה שיתגלה לעין כול, בסוף היום כשרבני הישיבה עזבו את מפתן בית המדרש והמשרת שלום נשאר לבד, עלה בלבו המצאה גאונית, באין רואים כתב את התירוף על פיסת נייר והכניס אותו בספרו של ראש הישיבה רבי גדליה באותו הדף שלמד בו, למחרת כשראש הישיבה התחיל את חוק שיעורו והנה פיתקא מן שמאי נמצא בין בתרי הספר וכתוב שם תירוף על הקושיא הסבוכה שהטרידה אותו כל יום אמש, רבי גדליה גזר בגזירת רב על תלמידי שהכניס הפתק להודיע לו, אך שום תלמיד אינו יודע להשיב ועל המשרת שלום הרי כל חל גזירת הרב ולא גילה הדבר, כך נשנה הדבר כמה וכמה פעמים שמצאו פיתקא עם תירוף על קושיא שהתחבטו אמש, ויגדל התמיה מיום אל יום יד מי בדבר, עד שבאחד הימים כאשר חזר רבי גדליה מהישיבה כשבלו כל עמו מכוח קושיא חזקה שהתחבט בשיעור, בת הרב ושמה חנה, שידעה מכל אשר נעשה שבכל עת כזה למחרתו מוציאים פיתקא עם תרוץ מספיק, החליטה להסתתר תחת חלון הישיבה ולראות יד מי בדבר, והנה ראתה כל אשר עושה המשרת רבי שלום, אחר שכל התלמידים עוזבים מפתן הישיבה, יושב בציודו וכותב על פיתקא תירוף הקושיא ושם אותו בין בתרי הספר, הלכה וסיפרה הדבר לאביה כי המשרת הוא חד מהצדיקים הנסתרים ששתלן הקב"ה בכל דור, למחרת כשהגיע רבי גדליה אל היכל הישיבה גזר עליו שיאמר לו האמת ולא יכחד, אז נאלץ רבי שלום להתוודות לפני כול, והושיבו את רבי שלום בראש התלמידים, והנערה חנה שזכותה ובחכמתה נתגלה הצדיק נתנה לו לאישה.

בראשות הישיבה

ביום ה' מנחם אב שנת תק"י נסתלק ראש הישיבה רבי גדליה, ואז עברה הנשיאות לחתנו ותלמידו הגדול רבי שלום, ותגדל הישיבה בכפליים בין בכמות ובין באיכות, רבי שלום יסד בתוכה חבורה קדישתא אשר תיקנו לעצמם תקנות חשובות כמפורסם, בין אדם למקום ובין אדם לחבירו קשר חזק ואמץ כל ינתק בין בעלמא הדין ובין בעלמא דאתי, בין גדולי וחכמי הישיבה נמנה הרה"ק רבי אברהם גרשון מקיטוב זצ"ל גיסו ותלמידו של מרן רבינו אור שבעת הימים רבי ישראל בעל שם טוב זיע"א שעלה להשתקע בארץ הקודש כידוע, וזכה להיות מהעוברים לפני התיבה ומכוונים בישיבה הקדושה הני"ל, ועיין בספר שבחי הבעש"ט שפעם התפלל רבי גרשון שם לפני התיבה בעת עצירת הגשמים ולאחר מכן מכוח תפילתו ירד גשם ג' ימים רצופים). הרבה ספרים עמוקים בתורת הח"ן יצאו מתחת ידי רבי שלום ואלו הם: רחובות הנהר, אמת ושלום על העץ חיים, נהר שלום, ועל כלנה סידור התפילה עם הכוונות, ועוד הרבה ספרים בכתב יד.

הסתלקותו

חמישים ושבע שנים היו חייו עלי אדמות, ביום שבת קודש י' שבט תקל"ז אחר אמירת הקדיש לפני הודו, ישב על כסאו ופניו מזהירות כמלאך אלוקים מעוטף בטלית יצאתה נשמתו הקדושה בנשיקה, וכבוד גדול עשו לו במוותו, ובמוצאי שבת קודש לבשה ירושלים אבילות, ונטמן בהר הזיתים, וכה חרוט על מצבתו: קברת ארץ איש האלוקים קדוש הוא המקודש בתורה הרב החסיד המקובל האלקי בוצינא קדישא כמהר"ר שלום מזרחי ידידי שרעבי זלה"ה נח נפשיה יום עשרה לחודש שבט שנת מנוחתו כבוד לפ"ג.

הננו להודיע לקהל הקדוש מתפללי ולומדי בית מדרשינו והו"ר הכולל לרגל יום המשה עשר בשבט ראש השנה לאילנות יערוך כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א את שולחנו הטהור - פירות טיש בליל שלישי בהיכל בית המדרש בשעה 8:30